

Kádárék vitája Munroval és Hammarskjölddel

Sik Endre, a Kádár-rendszer külügyére a budapesti úgynevezett országgyűlésben beszámolókat tartott a népidemokrata Magyarországi jelenlegi külpolitikai helyzetéről. Hosszadalmasan, haragosan és — tegyük hozzá — időnként pökhendien beszélt arról, hogy a magyar kérdés napirendretűzése az Egyesült Nemzetekben mennyire megzavarja a nemzetközi békét és megértést. Sik Endre személy szerint támadta Sir Leslie Munrot, az újjélandi államférfiút, aki az ENSZ-nek a magyar ügyben kiküldött ellenőre immár két esztendő óta. Sik Endre „munka nélküli újjélandi úriember”-ről beszélt, aki továbbra is munka nélkül marad, mert a Kádár-rendszer a jövőben sem hajlandó őt beengedni Magyarországra. Munro megbízása a pesti külügyér szerint hidegháborús intézkedés volt, amiért Sik Endre első sorban az Egyesült Államokat szidalmazta, mint amely állandóan be akar avatkozni a Kádár-rendszer legbizalmasabb belügyeibe.

Sik Endrének minden méltatlankodása és hamisítása nem változtat azon a tényen, hogy Sir Leslie Munro jelentése a magyar helyzetről ez idén is elkészült és ott van minden ENSZ-delegáció asztalán. Sir Leslie Munro néhány mondattal elintézi azt az okvetetlenkedést, mintha az ENSZ alapszabályellenesen beavatkozott volna a magyar belügyekbe. Munro azt válaszolta az ENSZ-kögyűlés ismételt elutasította azt az érvet, hogy egy idegen hatalom haderejének beavatkozása és egy szabadságszerető nép erőszakos elnyomása belügy lenne. Az egyszerű és letagadhatatlan tény az, hogy a magyar felkelést, amely egy Hruscsov által is elítélt kommunista klikk túrhetetlen uralma ellen irányult, a Szovjetunió páncélosai könnyörtelenül eltaposták. Munro emlékeztetett arra, hogy maga Hruscsov is a Szovjetunió beavatkozását I. Miklós orosz cár 1849-es beavatkozásával állította párhuzamba. Az orosz cár a Habsburg dinasztia megmentése érdekében, Hruscsov a magyarországi kommunista lakajok megmentése érdekében. Az egyik éppúgy beavatkozás volt a magyar belügyekbe, mint a másik.

Sik Endrének arra a fogadkozására, hogy Magyarországon immár teljes a jogrend és nyugalom, Munro felvetette a kérdést: Mi történt és mi történik a magyar bíróságok előtt a magyar forradalom résztvevőivel? Az emberi jogok deklarációjának állandó megsértésével elfogult pártbíróságok a nyilvánosság kizárásával, a vádlottak igazi jogvédelmének lehetősége nél-

kül futószalagon hozták meg ítéleteiket. Az ENSZ hiába szolította fel a magyarországi kommunista hatóságokat, hogy szüntessék meg a magyar népet elnyomó rendszabályokat és adják meg a magyar népnek az alapvető emberi jogokat és a szabadságot. Kádárék a konszolidáció bizonyítékaként az amnesztiákra hivatkoznak, de az amnesztiák csak azokra terjednek ki, akiket kisebb börtönbüntetésre ítélték. Déry Tibor és néhány társa esetében is voltaképpen nem amnesztia, hanem büntetésfelfüggesztés történt. De a börtönök még most is tele vannak — állapítja meg Munro jelentése — a szabadságharc résztvevőivel. Sir Leslie Munro felsorolja, kiket tart a Kádár-rendszer még most is börtönben. Idézzük ezt a névsort, mert ez magában is igazolja, mennyire hamis és elvetemedett Sik Endrének és társainak védekezése és mennyire indokolt volt, hogy az ENSZ szemmel tartsa a magyarországi eseményeket. Munro felsorolása szerint az életfogytiglanra vagy tíz évnél súlyosabb börtönre ítélték közül ma is börtönben vannak:

Ádám György egyetemi tanár, Rácz Sándor a budapesti munkástanács volt elnöke, Gáli József az Igazság szerkesztője, Kopácsi Sándor Budapest volt rendőrfőkapitánya, aki 1956 októberében Kádár Jánossal együtt szervezte újjá a magyarországi kommunista pártot, Obersovszki Gyula író, Bibó István szociológus, a nemzeti párt párt minisztere a Nagy Imre-kormányban, Eörsi István költő, Fazekas György szerkesztő, Haraszti Sándor a Népszabadság forradalom alatti szerkesztője, Kun Szabó Ferenc újságíró, Litván György professzor, Márkus István szociológus, Löcsei Pál a Szabad Nép volt politikai szerkesztője, Tancos Gábor a Petőfi Klub titkára, Bali Sándor a budapesti munkástanács vezetője.

Munro azt hangoztatja, hogy a névsor nem tarthat igényt teljességre. Csak annak megmutatására szolgál, hogy a magyar társadalom minden rétegének képviselői szenvednek a kommunista elnyomás alatt. Sik Endre arra hivatkozott, hogy Szukarno indonéz államelnök Magyarországon járt és személyesen győződött meg arról, hogy minden a legnagyobb rendben van. Ezek után fel kell vetni a kérdést, megmutatták-e Szukarnonak a börtönöket, ahol ezeket a magyar vezetőket és a többieket, a kevésbé ismerteket, a névtelen szabadságharcosokat tartják.

Az ENSZ magyar megbízottja hivatkozik a magyar határon végigfutó szé-

gyenletes vasfüggönyrendszerre, megemlíti, hogy a forradalom vívmányait valósággal új szálamitaktika szerint vették el négy év alatt a magyar munkásoktól, parasztoktól és értelmiségiektől. Munro figyelmeztet jelentésében arra is, hogy az 1956 október 30-i moszkvai deklarációt a szovjet csapatok kivonásáról a mai napig sem hajtották végre, pedig ez hozzájárulhatna a nemzetközi helyzet javításához és elegenden lenne az ENSZ többszöri felszólításának. A Szovjetunió és a Kádár-rendszer azonban ma sem hajlandó az ENSZ-alapokmány rendelkezéseit tiszteletben tartani.

A teljes igazság az — fejezte be Munro jelentését —, hogy a magyar nép ma is idegen uralom alatt él, idegen hatalom csapatai tartózkodnak ország területén és ennek következtében a magyar nép nem rendelkezik azaz a legegyszerűbb emberi joggal sem, hogy szabadon válassza meg kormányát.

Ezek foglaltatnak Sir Leslie Munro legújabb magyar jelentésében. Igazán nem csodálkozunk, hogy Sik Endre szovjetorosz állampolgár, a Szovjetunió Magyarországra rendelt külügyminisztériumi politrukja nincs elragadtatva Munrotól. Meg kell említenünk azonban, hogy amikor Kádárék külügyminisztere a Munroval folytatott vitában valótlanítást valótlanításhoz, egy szarvashibát is elkövetett. Évek óta azt ismételtette otthon, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetében a Kádár-rendszer ellen kizárólag az amerikaiak és egyes más imperialisták hadakoznak. Erről megelégedve most azt magyarázta, hogy 1956-ban és 57-ben nemcsak a NATO vagy az imperialista országok, hanem az úgynevezett semleges kapitalista országok, továbbá a latinamerikai és jó részben még az ázsiai-afrikai országok delegátusai részéről is alig hangzott el felszólalás — bármilyen, egészen más kérdéssel folyt is a szó —, amelyben ne támadták volna a Kádár-rendszert. Nyugatiak, semlegesek, ázsiaiak, afrikaiak — ez azt jelenti: az egész ENSZ, az egész világ. Ezek hozták az ENSZ határozatait a Kádár-rendszer és a Szovjetunió ellen, és ezen semmit sem változtat, ha Sik Endre most azzal vígasztalja magát, hogy a felsoroltak egy része állítólag már nem oly támadó a Kádár-rendszerrel szemben. A tény az, hogy az ENSZ határozatait Sik Endre mostani beismerése szerint is öt világrész ENSZ-delegátusai hozták, amikor tehát a Szovjetunió és a Kádár-rendszer az ENSZ határozataival szembeszegültek,

az egész közvéleménnyel, az ENSZ alapokmányával és a nemzetközi jogrenddel szegültek szembe.

Sik Endre felszisszenése után a magyarországi kommunista rendszer még egy kitörést intézett Sir Leslie Munro jelentése ellen. Péter János, Kádárék ENSZ-delegátusa beadvánnyal fordult Hammarskjöld főtitkárhoz. Szemére vetette, hogy rosszakarattal viseltetik Magyarországgal szemben, és felelőssé tette Munro „hidegháborús” jelentésének közzétételéért. Péter szerint a Munro-jelentés tele van ellenséges állításokkal Magyarország ellen és „meghamisítja a magyar kérdés lényegét”. Péter János még azt is merészelte befoglalni a főtitkárhoz intézett levelébe, hogy a magyarországi rendszer már többször meghívta Hammarskjöldöt Budapestre, az ő hibája, ha nem tett eleget a meghívásnak. A tény az, hogy amikor Hammarskjöld 1956 novemberében beutazási engedélyt kért Budapestre, a Szovjetunió és a Kádár-rendszer ezt megtagadta. Azóta később hívták ugyan, de csak azzal a feltétellel, ha látogatása nem hozható kapcsolatba az ENSZ magyar ügyben hozott 14 határozatával. Nagyon természetes, hogy az ENSZ-főtitkár ilyen feltételek mellett nem volt hajlandó mint magánember ellátogatni Magyarországra, mintegy lovaggá ütve ezzel az ENSZ-szel szembeszegülő Kádár-rendszert.

Sebők Tibor